

बार्हस्पत्यो भरद्वाजः। इन्द्रः। अनुष्टुप्, ४ बृहती ।

प्रत्यस्मै पिपीषते विश्वानि विदुषे भर। अरङ्गमाय जग्मयेऽपश्चादध्वने नरे ॥ ६.०४२.०१

अस्मै- एतस्मै । पिपीषते- अनुभवितुमिच्छते । विदुषे । अरङ्गमाय- पर्याप्तगमनाय । जग्मये- गमनशीलाय । अपश्चादध्वने- सर्वेषामग्रेसराय । नरे- नेत्रे । विश्वानि- सर्वाणि । प्रति भर- अभिहर ॥१॥

एमेनं प्रत्येतन सोमेभिः सोमपातमम् । अमत्रेभिर्ऋजीषिणमिन्द्रं सुतेभिरिन्दुभिः ॥ ६.०४२.०२

एनम्- इमम् । सोमपातमम्- अतिशयेन रसानुभवकरम् । ऋजीषिणम्- उपार्जकम् । इन्द्रम् । सुतेभिः- निष्पन्नैः । इन्दुभिः- क्लेदनशीलैर्हृदयस्पर्शिभिः । सोमेभिः- रसैः । अमत्रेभिः- सोमपात्रैः । रसोपलब्धिप्रतीकैः । प्रत्येतन- प्रतिगच्छत ॥२॥

यदी सुतेभिरिन्दुभिः सोमेभिः प्रतिभूषथ । वेदा विश्वस्य मेधिरो धृषत्तन्मिदेषते ॥ ६.०४२.०३

यदि । सुतेभिः- निष्पन्नैः । इन्दुभिः- क्लेदनशीलैर्हृदयस्पर्शिभिः । सोमेभिः- रसैः । प्रतिभूषथ- अलङ्कुरुथ । तर्हि । मेधिरः- मेधावी । विश्वस्य- सर्वम् । वेद- जानाति । धृषत्- शत्रुधर्षकः सन् । तं तं कामम् । आ ईषते- प्रापयति ॥३॥

अस्मा अस्मा इदन्धसोऽध्वर्यो प्र भरा सुतम् ।

कुवित्समस्य जेन्यस्य शर्धतोऽभिशास्तेरवस्परत् ॥ ६.०४२.०४

अस्मै- एतस्मै इन्द्राय । अन्धसः- सोमस्य । सुतम्- निष्पादनम् । अध्वर्यवः- हे उपासकाः । प्र भर- आहरत । समस्य- सर्वस्य । जेन्यस्य- जेतव्यस्य । शर्धतः- बलिनः । अभिशास्तेः- अभिशांसनात्तत्कृतहिंसनात् । कुवित्- बहुशः । अवस्परत्- रक्षतु ॥४॥